

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II
W OSTROWIE LUBELSKIM

***PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II
W OSTROWIE LUBELSKIM
NA ROK SZKOLNY 2021/2022***

PODSTAWY PRAWNE.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm. oraz z 2021 r. poz. 4)
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 oraz z 2021 r. poz. 4 i 1237)
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378, z 2021r. poz. 4, 619, 762.).
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. 2021 poz. 276).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
11. Wytoczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
12. Statut Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Ostrowie Lubelskim.

Ponadto wykorzystano:

13. Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021)

W wychowaniu bowiem chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby bardziej „był”, a nie tylko więcej „miał”- aby więc poprzez wszystko, co „ma”, co „posiada”, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem - to znaczy, ażeby również umiał bardziej „być” nie tylko z „drugimi”, ale także i „dla drugich”.

Św. Jan Paweł II

WSTEP

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Działalność wychowawcza szkoły należy do podstawowych celów polityki edukacyjnej państwa. Zgodnie z ustawą „Prawo oświatowe” szkoły realizują program wychowawczo-profilaktyczny, który obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wychowanie jest tutaj stawiane jako pierwszorzędne i rozumiane jako „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej”. Jest realizowane w ramach rodziny i szkoły oraz zakłada uwzględnianie woli rodziców i kierunki wskazane przez państwo. Nakierowane jest na realizację wartości – celów wychowania, które wychowanek osiąga w wymienionych sferach:

1. Dojrzałość w sferze fizycznej – zdrowy styl życia.
2. Dojrzałość w sferze emocjonalnej i intelektualnej – odpowiedzialność.
3. Dojrzałość w sferze społecznej – konstruktywne role społeczne.
4. Dojrzałość w sferze duchowej – sens życia, system wartości.

Państwo w swoich aktach prawnych wskazuje na wartości, do których wychowujemy:

1. Rozwój własny: zdrowy styl życia, odpowiedzialność, konstruktywne role społeczne, sens życia.
2. Rodzina.
3. Miłość Ojczyzny.
4. Poszanowanie dla polskiego dziedzictwa narodowego.
5. Otwarcie na wartości kultury Europy i świata.
6. Solidarność.
7. Tolerancja.
8. Sprawiedliwość.
9. Wolność.
10. Rzetelna nauka i praca

Profilaktyka to „kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania i deficyty dojrzałości obejmująca równolegle trzy nurty działania:

1. Inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
2. Ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia.
3. Wspomaganie człowieka w różnym wieku, w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.”

Wychowanie i profilaktyka mimo, że mają inaczej sformułowane cele spotykają się na gruncie podejmowanych przez wszystkich uczestników wychowania działań, które mogą równocześnie realizować różne cele wychowania i profilaktyki. Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

I. MISJA SZKOŁY

*„Pierwszą rzeczą musi być zawsze dobro dziecka.
Ono musi się czuć kochane, ale musi też czuć się bezpiecznie.
Wiedzieć, co może, a czego nie wolno mu robić.”*

Św. Jan Paweł II

Nasza szkoła promuje system wartości respektujący: dobro, prawdę i poszanowanie dla drugiego człowieka. Pomaga wszystkim uczniom rozwijać osobowość, talenty i uzdolnienia. Zapewnia dzieciom bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i dobrą atmosferę. Dbą o rekreację i rozrywkę.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

II. WIZJA SZKOŁY

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II jest miejscem dobrych relacji międzyludzkich, w którym uczeń czerpie radość z uczenia się, osiąga sukcesy oraz realizuje swoje marzenia. Jest miejscem stawiającym na jakość, miejscem wychowania i kształcenia, polem do kreowania postaw opartych na ogólnie przyjętych wartościach ukierunkowanym na potrzeby ucznia, jego środowiska rodzinnego i lokalnego. Szkoła jest miejscem przyjaznym dla dzieci, w którym czują się bezpiecznie.

Model absolwenta:

- **Samodzielny**- daje sobie radę w domu i szkole. Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi.
- **Twórczy**- stara się rozwiązywać napotkane problemy; naukę traktuje jak coś naturalnego. Ma określone zainteresowania, którym poświęca swój czas i stara się je rozwijać.
- **Uczciwy** – mówi prawdę, szanuje cudzą własność, dotrzymuje słowa.
- **Odpowiedzialny** - gotów ponosić konsekwencje swoich czynów. Jeżeli trzeba, zwraca się o pomoc do osób z najbliższego otoczenia. Działając w grupie, poczuwa się do

odpowiedzialności za efekty jej pracy; postępuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny.

- **Ciekawy świata** - zdobywa wiedzę i umiejętności, korzystając z różnych źródeł. Dostrzega złożoność świata. Jest aktywny umysłowo.
- **Tolerancyjny** - rozumie różnice między ludźmi, w każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.
- **Szanuje godność innych**- jest zawsze uprzejmy w stosunku do innych osób, nie stosuje przemocy, nie wyśmiewa się ze słabszych.
- **Szanuje prawo**- przestrzega statutu i regulaminów szkoły, innych zasad ustalonych przez organy szkoły; przestrzega prawa i zasad ustalonych przez odpowiednie instytucje w mieście i kraju.
- **Obowiązkowy i punktualny** - dotrzymuje terminów, sprawnie planuje swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych.
- **Szanuje swoją Ojczyznę** - bliskie są mu wartości związane z patriotyzmem, czuje więź z małą Ojczyzną, dba o dobre imię szkoły, a w osobie św. Jana Pawła II- patrona szkoły, dostrzega wzór do naśladowania.

III. CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

CEL OGÓLNY:

stymulowanie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju osobowości w sferze intelektualnej, emocjonalnej, społecznej, duchowej i fizycznej, zgodnie z ustalonym ideałem absolwenta i wiedzą psychologiczną na temat potrzeb rozwojowych w tym wieku, przez tworzenie korzystnego środowiska i podejmowanie w nim spójnych i jednolitych działań i interwencji wychowawczych.

CELE OPERACYJNE:

- wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka;
- zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmocnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli;
- rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- kształtowanie postaw prozdrowotnych;
- wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole;

- przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych oraz obywatelskich;
- kształtowanie postaw patriotycznych;
- kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych;
- przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych;
- doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą;
- wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych;
- eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia;
- propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera i Internetu.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w dziedzinie profilaktyki domowej. Powstał w oparciu o wyniki: obserwacji, badań ankietowych i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Rady Samorządu Uczniowskiego. Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy realizacji programu szkoła będzie współpracowała z:

- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Lubartowie,
- Komisariatem Policji w Ostrowie Lubelskim,
- Centrum Kultury w Ostrowie Lubelskim,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostrowie Lubelskim,
- Sądem Rejonowym w Lubartowie Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich,
- Pełnomocnikiem Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Państwową Strażą Pożarną w Lubartowie.

IV. OBSZARY DZIAŁAŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:

Obszar I: *Adaptacja uczniów klas pierwszych i czwartych do warunków szkolnych.*

Obszar II: *Rozwój intelektualny ucznia.*

Obszar III: *Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.*

Obszar IV: *Nalogi i uzależnienia.*

Obszar V: Promocja zdrowego stylu życia..

Obszar VI: Pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

Obszar VII: Ochrona zdrowia psychicznego.

Obszar VIII: Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

Obszar IX: Czytelność.

Obszar I: Adaptacja uczniów klas pierwszych i czwartych do warunków szkolnych		
Cel: Przyjazna adaptacja dziecka w szkole		
ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Wspieranie dziecka oraz jego rodziny w nowej sytuacji	– częste rozmowy z rodzicami i uczniami; – zorganizowanie zajęć z psychologiem szkolnym	nauczyciele klas I, IV psycholog szkolny
Budowanie pomostu pomiędzy doświadczeniami przedszkolnymi i szkolnymi	– przewaga na lekcjach w tym okresie zabaw, gier i sytuacji zadaniowych w klasach I; – minimalizowanie negatywnych przeżyć, związanych z pierwszymi dniami pobytu dziecka w szkole oraz objęcie szczególną opieką przez nauczycieli w pierwszym miesiącu nauki.	nauczyciele klas I
Stworzenie dzieciom poczucia bezpieczeństwa	– otoczenie pierwszoklasistów specjalną troską i uwagą w czasie lekcji i przerw międzylekcyjnych; – wycieczka po szkole: zapoznanie ze szkolnymi pomieszczeniami: klasy, sekretariat, gabinety dyrektora, gabinet psychologa, biblioteka, świetlica, sala gimnastyczna, gabinet pielęgniarki; – uwrażliwianie uczniów klas starszych na potrzebę zapewniania bezpieczeństwa uczniom klas I.	nauczyciele klas I oraz wychowawcy
Wyrabianie u uczniów poczucia obowiązku i odpowiedzialności	– wprowadzenie oraz systematyczne przypominanie uczniom o obowiązujących w szkole i na lekcjach regułach i zasadach zachowania.	wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele uczący w danych klasach

Obszar II : Rozwój intelektualny ucznia

Cel: Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Rozpoznawanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	<ul style="list-style-type: none">– przeprowadzenie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy;– przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta;– przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły	nauczyciele, wychowawcy
Praca z uczniem zdolnym	<ul style="list-style-type: none">– przygotowanie do konkursów, olimpiad przedmiotowych;– różnicowanie zadań na lekcji;– konsultacje indywidualne.	nauczyciele poszczególnych przedmiotów
Praca z uczniem mającym trudności w nauce	<ul style="list-style-type: none">– prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych;– organizowanie pomocy koleżeńskiej;– odrabianie zadań domowych w świetlicy szkolnej;– pomoc psychologa szkolnego.	nauczyciele poszczególnych przedmiotów, psycholog szkolny
Praca z uczniem posiadającym orzeczenie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	<ul style="list-style-type: none">– opracowanie Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia i Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego;– współpraca z psychologiem szkolnym; Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;– integracja międzyklasowa;	wychowawcy, nauczyciele współorganizujący kształcenie, nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z danym uczniem, psycholog szkolny

	– udział uczniów w zajęciach rewalidacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, korekcyjno-kompensacyjnych.	
Motywowanie uczniów do nauki	– prelekcje, pogadanki, zajęcia motywujące do nauki szkolnej, warsztaty szybkiego uczenia się, spotkania z zaproszonymi gośćmi	wszyscy nauczyciele, psycholog szkolny, specjaliści.

Obszar III: Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole

Cel: Ograniczenie i eliminowanie zachowań agresywnych wśród uczniów i zapewnienie bezpieczeństwa.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – pedagogizacja uczniów i rodziców – m.in. organizowanie prelekcji, pogadanek, zapraszanie na prelekcje specjalistów np. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, – organizowanie zajęć na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią; – kształtowanie umiejętności kontrolowania własnej złości i agresywnych zachowań; – umiejętność współpracy w grupie rówieśniczej na zajęciach lekcyjnych, wycieczkach szkolnych, imprezach i uroczystościach szkolnych; – zapoznanie uczniów i rodziców z prawnymi konsekwencjami stosowania przemocy; – konsekwentne stosowanie kar za zachowania agresywne; – bieżące informowanie rodziców o przejawach agresywnego zachowania dziecka; – zapobieganie zachowaniom niebezpiecznym w czasie imprez 	dyrektor, psycholog szkolny, wychowawcy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów

	<p>okolicznościowych oraz wycieczek szkolnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizowanie zajęć promujących postawę asertywną; – wzmożona kontrola dyżurujących nauczycieli w miejscach, w których uczniowie czują się najmniej bezpiecznie; – współpraca z organizacjami wspierającymi szkołę. 	
Eliminowanie agresji słownej	<ul style="list-style-type: none"> – bezwzględne reagowanie na przejawy agresji słownej podczas przerw; – odnotowywanie w dziennikach uwag dotyczących przejawów agresji słownej podczas przerw, informowanie o tym fakcie wychowawców; – w przypadku wystąpienia agresji słownej postępowanie zgodne z karami zawartymi w statucie. 	<p>dyrektor, wychowawcy, wszyscy nauczyciele, psycholog szkolny, pracownicy szkoły</p>
Tworzenie atmosfery bezpieczeństwa w szkole	<ul style="list-style-type: none"> – na początku roku szkolnego poinformowanie uczniów podczas zajęć z wychowawcą o celu istnienia i sposobie funkcjonowania monitoringu wizyjnego w szkole; – integracja uczniów na poziomie klas i międzyklasowym (imprezy szkolne, uroczystości); – budowanie relacji opartych na zaufaniu między uczniem, a pracownikiem szkoły; – uczenie umiejętnego zachowania się w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu (pierwsza pomoc przedmedyczna); – rozmowy interwencyjne ucznia z nauczycielem, psychologiem szkolnym; – doskonalenie umiejętności szukania i udzielania pomocy; – zapoznanie uczniów i ich rodziców ze strategiami postępowania wobec 	<p>dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog szkolny</p>

	<p>uczniów przejawiających negatywne zachowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> – przestrzeganie uczniów przed przynoszeniem cennych przedmiotów do szkoły; – w razie zaistnienia kradzieży natychmiastowe powiadomienie nauczyciela; – pogadanki przeprowadzane przez pracowników policji na temat prawnych konsekwencji kradzieży; – współpraca z Państwową Strażą Pożarną oraz jednostkami innych służb w ramach działań podnoszących bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. 	
--	---	--

Obszar IV : *Nalogi i uzależnienia.*

Cel: Zapobieganie nalogom i uzależnieniom wśród uczniów

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Uświadomienie uczniom negatywnych skutków nieodpowiedzialnego korzystania z mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki na temat uzależnień od komputera; – dyskusje o negatywnym wpływie gier i programów komputerowych ukazujących przemoc i agresję; – uświadamianie uczniom zagrożeń płynących z sieci internetowej i z telefonów komórkowych (cyberprzemoc, stalking); 	wychowawcy klas, nauczyciele informatyki psycholog szkolny
Ukazanie prawnych i moralnych skutków posiadania, używania i rozprowadzania środków psychoaktywnych, tj. narkotyków, alkoholu, papierosów, leków, dopalaczy i środków dopingujących	<ul style="list-style-type: none"> – spotkania dla uczniów i pedagogizacja rodziców z udziałem zaproszonych specjalistów (np. prawnik, policjant, lekarz, pielęgniarka, psycholog, pracownik ośrodka terapii uzależnień); – lekcje wychowawcze, gazetki tematyczne, akcje plakatowe. 	dyrektor wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog szkolny, zaproszeni specjaliści

Kształtowanie postaw asertywnych	<ul style="list-style-type: none"> – doskonalenie technik asertywnych; – uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania; 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, psycholog szkolny</p>
Zapobieganie uzależnieniom – profilaktyka	<ul style="list-style-type: none"> – filmy edukacyjne; – kontrola boiska, toalet; – w przypadku stwierdzenia posiadania lub używania środków psychoaktywnych szybka interwencja i natychmiastowe powiadomienie rodziców lub prawnych opiekunów (według odpowiednich strategii postępowania); – udział w wybranych programach rekomendowanych (system rekomendacji jest to zadanie realizowane we współpracy czterech instytucji - Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Instytutu Psychiatrii i Neurologii); w ramach systemu dokonywana jest ocena programów z obszarów z obszarów promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień (profilaktyki narkomanii, profilaktyki problemów alkoholowych) oraz programów profilaktyki innych zachowań problemowych (ryzykownych) dzieci i młodzieży. 	<p>dyrektor wszyscy nauczyciele, psycholog szkolny, zaproszeni goście</p>

Profilaktyka zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> – systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed przemocą, agresją; – zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi (klasy I-III) oraz liniami przeznaczonymi dla dzieci; – pogadanki lekcje wychowawcze; – stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów; – spotkania z przedstawicielami policji, specjalistami dotyczące profilaktyki uzależnień, przemocy, agresji; 	dyrektor, wychowawcy klas, psycholog szkolny, zaproszeni goście
Diagnoza potrzeb i problemów środowiska wychowawczego szkoły	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowy z uczniami, wychowawcami, nauczycielami; – obserwacje – ankiety diagnozujące środowisko wychowawcze (w tym czynniki ryzyka i czynniki chroniące) dla uczniów, rodziców, nauczycieli 	psycholog szkolny

Obszar V: Promocja zdrowego stylu życia

Cel: Propagowanie zdrowego trybu życia i odżywiania

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Przekazanie wiedzy o zdrowym odżywianiu się	<ul style="list-style-type: none"> – realizowanie na zajęciach lekcyjnych tematyki związanej z racjonalnym odżywianiem się; – przygotowywanie surówek i sałatek na zajęciach lekcyjnych w klasach I – III SP; – uczestnictwo w programach edukacyjnych: „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, „Trzymaj 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele przyrody i biologii, psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna</p> <p>wychowawcy klas I – III SP,</p> <p>wychowawcy klas I – V, koordynatorzy</p>

	formę”, „Bieg po zdrowie”.	programów
Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia	<p>– pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i innych zajęciach edukacyjnych;</p> <p>– współpraca z dietetykiem; nauczycielem wychowania fizycznego, farmaceutą, lekarzem, pielęgniarką szkolną;</p> <p>– dbałość o czystość, ład i estetykę otoczenia;</p> <p>– organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia, pedagogizacja rodziców</p>	wychowawcy klas I– III oraz IV– VIII pielęgniarka szkolna, psycholog szkolny, zaproszeni goście
Wyrabianie nawyków prawidłowego czyszczenia zębów i okresowa fluoryzacja	– fluoryzacja w klasach I – VI SP;	pielęgniarka szkolna
Wdrażanie do przestrzegania higieny osobistej	<p>– w związku z pojawiającymi się przypadkami zakażeń Covid -19, w szkole zostaną wprowadzone cykliczne działania profilaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozmowy z uczniami na temat przestrzegania podstawowych zasad higieny, w tym np. częstego mycia rąk z użyciem ciepłej wody i mydła oraz ochrony podczas kaszlu i kichania; • w łazienkach będą wywieszane instrukcje dotyczące mycia rąk oraz inne zasady dotyczące higieny osobistej; • pogadanki z rodzicami na temat profilaktyki zdrowotnej i pomocy, jaka przysługuje rodzicom, apele o wysyłanie do szkoły zdrowych dzieci; • umieszczenie w widocznych miejscach ważnych numerów telefonów: organu prowadzącego, stacji sanitarno-epidemiologicznej, 	dyrektor, wychowawcy klas, psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna, nauczyciel WDŻR

	<p>Kuratorium Oświaty w Lublinie, służb medycznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczenie szkoły w niezbędne środki czystości; • zapoznanie nauczycieli, pracowników, rodziców oraz uczniów z procedurami postępowania w Szkole Podstawowej w Ostrowie Lubelskim w czasie epidemii; <p>– pogadanki z dziećmi na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dojrzwania płciowego • problemów okresu dojrzwania • higieny osobistej • dostosowania stroju do okoliczności; <p>– dbałość o swój wygląd i estetykę (spotkania i rozmowy z pielęgniarką szkolną, wychowawcą, psychologiem szkolnym, nauczycielem podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie);</p> <p>– zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach WDŻR</p>	
--	---	--

Obszar VI: Pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej

Cel: Wsparcie materialne dla uczniów z rodzin mniej zamożnych, dysfunkcyjnych

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Informowanie uczniów o możliwościach udzielenia im doraźnej pomocy w trudnych sytuacjach losowych	– pomoc materialna;	dyrektor, wychowawcy klas, psycholog szkolny
Uwrażliwianie uczniów na ubóstwo i potrzeby drugiego człowieka i nauczanie aktywności w pomaganiu ubogim, słabym i niepełno-	– zbiórka żywności, odzieży i przyborów szkolnych, na rzecz ubogich m.in. udział w akcji „Polacy Rodakom”; – pogadanki w klasach, integracja	wolontariusze Szkolnego Koła Caritas wychowawcy klas,

sprawnym	z osobami niepełnosprawnymi.	psycholog szkolny
----------	------------------------------	-------------------

<u>Obszar VII: Ochrona zdrowia psychicznego</u>		
<i>Cel: Propagowanie ochrony zdrowia psychicznego</i>		
ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości, umiejętności rozpoznawania własnych emocji	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty dla uczniów prowadzone przez psychologa i innych specjalistów; - lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce; <ul style="list-style-type: none"> – organizacja konkursu dotyczącego ochrony zdrowia psychicznego, – pedagogizacja rodziców 	wychowawcy klas, psycholog szkolny, specjaliści, zaproszeni goście
Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, w tym z udziałem psychologa, zaproszonych specjalistów; – zamieszczanie informacji dot. form pomocy na stronie internetowej szkoły, fanpage'u szkoły 	wychowawcy klas, psycholog szkolny, specjaliści, zaproszeni goście – dyrektor, wychowawcy, psycholog szkolny
Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	– indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami (ustalenie zakresu dalszych działań, dalsze postępowanie wg ustaleń)	– wychowawca, psycholog szkolny
Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja)	<ul style="list-style-type: none"> – lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty 	wychowawcy klas, psycholog szkolny,

Obszar VIII: Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

Cel: Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych oraz obywatelskich

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej oraz wspólnoty szkolnej	<ul style="list-style-type: none">– udział w apelach z okazji rocznic, świąt państwowych oraz świąt i uroczystości związanych z Patronem Szkoły Janem Pawłem II;– udział w konkursach związanych z Patronem Szkoły m.in. konkurs wiedzy o św. Janie Pawle II;– obchody Dnia Papieskiego – Dnia Patrona (quiz, nagranie filmu, elementy związane z św. Janem Pawłem II, strój galowy i kokardka);– udział w uroczystościach organizowanych przez miasto Ostrów Lubelski;– rozwój postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej;– poznawanie lokalnych i regionalnych tradycji, obrzędów, świąt i obyczajów;– organizowanie wyjazdów do teatrów, muzeów, wycieczek;– poznawanie symboli narodowych, ich historii i znaczenia, okazywanie im szacunku (przypominanie o odpowiednim zachowaniu w czasie hymnu);– wykonanie gazetek szkolnych poświęconych Patronowi Szkoły;– poznawanie historii miasta i regionu;– udział w konkursach związanych	dyrektor wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele

	z miastem rodzinnym; - kwesta na rzecz Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”.	
Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych.	– Organizacja Narodowego Czytania "Moralności pani Dulskiej", włączenie uczniów do udziału w imprezie (3 IX); – pielgrzymka ósmoklasistów do Częstochowy i wycieczka krajoznawcza do Wadowic, Kalwarii Zebrzydowskiej, Bochni, Wolsztyna; – wycieczka edukacyjna do Muzeum Wsi Lubelskiej (20 IX); – przygotowanie części artystycznej na lokalną uroczystość patriotyczną - odsłonięcie obelisku poświęconego mieszkańcom Bójek - ofiarom okupacji niemieckiej oraz podkomendnym kpt. Z. Brońskiego ps. "Uskok" , którzy w maju 1945 polegli w walce z funkcjonariuszami MO, UBP i NKWD. (X) ; Obchodzenie świąt i rocznic narodowych, upamiętnienie postaci i wydarzeń z przeszłości. – wyjazdy do teatru na spektakle z kanonu lektur ("Dziady cz. II", "Opowieść wigilijna" i inne aktualnie dostępne	– wychowawcy, Nauczyciele, nauczyciele, bibliotekarz
<u>Obszar IX: Czytelnictwo</u>		
<i>Cel: Kształtowanie świadomości czytelniczej u uczniów</i>		
ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Popularyzacja książek i czasopism dla dzieci i młodzieży	– gazetki szkolne prezentujące wiadomości dotyczące autorów i treści książek /lektur; – organizacja zajęć w Bibliotece Miejskiej w Ostrowie Lubelskim; – konkursy czytelnicze, zajęcia	wychowawcy klas, nauczyciele języka polskiego bibliotekarz

	<p>z wychowawcą, inscenizacje;</p> <p>– współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami języka polskiego (Dzień Patrona, konkursy recytatorskie);</p> <p>– uwrażliwienie uczniów na piękno literatury dziecięcej i młodzieżowej;</p> <p>– propagowanie czytelnictwa wśród młodzieży.</p>	
<p>Kształcenie umiejętności korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i innych bibliotek</p>	<p>– pogadanki dotyczące budowy książki, karty katalogowej, strony tytułowej, encyklopedii słowników, katalogów alfabetycznych i rzeczowych.</p>	<p>bibliotekarz</p>
<p>Kształcenie umiejętności korzystania z informacji zawartych w czasopismach dziecięcych i młodzieżowych</p>	<p>– pogadanki dotyczące wyboru odpowiednich czasopism dostosowanych do wieku;</p> <p>– lekcje biblioteczne poświęcone czasopismom jako źródeł informacji;</p> <p>– redagowanie gazetki szkolnej.</p>	<p>bibliotekarz, nauczyciele języka polskiego, opiekun grupy redakcyjnej</p>

V. DIAGNOZA CZYNNIKÓW RYZYKA I CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH:

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji zaburzających prawidłowy rozwój.

Należą do nich:

- Środowisko społeczne i normy w nim obowiązujące, promujące lub prowokujące dane wzorce zachowań. Modelowanie takich zachowań w domu i w szkole.
- Grupy rówieśnicze i występujące w nich zachowania dysfunkcyjne.
- Słabe wyniki w nauce.
- Brak celów życiowych.
- Dostęp do środków i substancji psychoaktywnych.
- Negatywne wzorce kreowane w mediach lub cyberprzestrzeni.
- Wczesna inicjacja w zachowaniach ryzykownych.

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Należą do nich:

- umiejętności społeczne,
- osobiste poczucie bezpieczeństwa,

- poczucie własnej wartości,
- radzenie sobie z nieprzyjemnymi emocjami w konstruktywny sposób,
- zaangażowanie rodziców w życie dziecka,
- wsparcie nauczycieli,
- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej,
- rozwój swoich pasji, zainteresowań,
- zaangażowanie w konstruktywną działalność.

Diagnoza środowiska wychowawczego wykazała występowanie następujących czynników chroniących i czynników ryzyka:

Czynniki chroniące:

- Odczuwane przez uczniów osobiste poczucie bezpieczeństwa;
- Dobra sytuacja materialna rodziny;
- Wychowywanie się w pełnej rodzinie;
- Silna więź pomiędzy rodzicami a ich dziećmi
- Satysfakcjonujące uczniów kontakty z kolegami, rodzicami, nauczycielami;
- Dobre samopoczucie uczniów w ich klasach;
- Zaangażowanie rodziców w życie dziecka;
- Zaufanie uczniów do rodziców;
- Możliwość rozwoju swoich zainteresowań;
- Stosowanie adaptacyjnych metod radzenia sobie z emocjami trudnymi;
- Nieużywanie przez uczniów substancji psychoaktywnych;
- Reagowanie uczniów na niewłaściwe zachowania innych uczniów;
- Poszanowanie norm, wartości, autorytetów, tradycji.

Czynniki ryzyka:

- Często odczuwany smutek przez wielu uczniów;
- Brak znajomości swoich mocnych stron, talentów
- Nadużywanie telefonu, komputera, konsoli;
- Trudna sytuacja rodzinna kilku uczniów;
- Problemy adaptacyjne uczniów;
- Konflikty rówieśnicze lub zachowania agresywne;
- Niechęć do dzielenia się z kimś swoimi problemami;
- Zaburzenia w rozwoju psychofizycznym kilku uczniów;
- Problemy emocjonalne wynikające z pandemii;
- Stosowanie biernego wypoczynku (oglądanie telewizji, korzystanie z telefonu);
- Trudności uczniów w nauce przedmiotów ścisłych.

Analiza czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w szkole została przeprowadzona na podstawie:

- Ankiet diagnostycznych wśród uczniów, rodziców, nauczycieli.

- Sprawozdań wychowawczych dla poszczególnych zespołów klasowych.
- Wywiadów z wychowawcami.
- Rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami.
- Obserwacji nauczycieli i specjalistów.
- Analizy dokumentacji szkolnej, w tym dotyczącej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Wyników ewaluacji wewnętrznej.

VI. ZADANIA PROFILAKTYCZNE

Zadania profilaktyczne nauczycieli:

- Zwracanie podczas dyżurów - szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, itp.;
- Punktualne rozpoczynanie dyżurów przed lekcjami, uczniowie w czasie zajęć nie pozostają bez opieki nauczyciela w klasie;
- Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły;
- Obserwacja zachowania uczniów i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów czy niszczenia mienia;
- Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji;
- Dawanie przykładów sumiennosci, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
- Dążenie do dalszej poprawy bezpieczeństwa w szkole, reagowanie na akty agresji i przemocy oraz konsekwentne egzekwowanie prawa szkolnego;

Zadania profilaktyczne wychowawców klas:

- Pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych - uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawca, pedagog, psycholog dyrektor szkoły;
- Podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów - godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.);
- Współpraca z rodziną - inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, wywiadowki profilaktyczne;
- Realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych;
- Organizacja pomocy koleżeńskiej w nauce;
- Kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia;
- Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci;
- Pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

Zadania profilaktyczne psychologa szkolnego:

- Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;

- Organizowanie pogadarek, prelekcji dla uczniów z udziałem specjalistów;
- Pedagogizacja rodziców;
- Prowadzenie oddziaływań psychologicznych;
- Współpraca z instytucjami wspierającymi realizację zadań profilaktycznych;
- Systematyczna współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami, udzielanie im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych.

Zadania profilaktyczne pielęgniarki szkolnej:

- Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów;
- Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci, promowanie tolerancji dla sprawnych inaczej oraz propagowanie zachowań sprzyjających ich bezpieczeństwu;
- Uczestnictwo w szkolnych programach profilaktyki i promocji zdrowia;
- Wdrażanie elementów profilaktyki prozdrowotnej na radach pedagogicznych i zebraniach szkolnych z rodzicami;
- Informowanie o akcjach, konkursach i innych formach działań na rzecz zdrowia.

Zadania profilaktyczne rodziców:

- Każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny; wdrażanie dziecka do dyscypliny i samodyscypliny;
- W celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby pedagogiem szkolnym bądź Dyrektorem Szkoły Podstawowej;
- Rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów;
- Zapewnienie dzieciom więzi, zaspokojenie potrzeby przynależności, bezpieczeństwa, ważności, znaczenia;
- Rodzice są wzorem postaw wobec środków psychoaktywnych – powinni edukować dzieci w zakresie zagrożeń.

VII. METODY I FORMY REALIZACJI

Realizacja programu odbywać się będzie w ramach:

- zajęć z wychowawcą;
- zajęć wychowania do życia w rodzinie;
- zajęć prowadzonych przez psychologa, pielęgniarkę szkolną;
- zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;
- pedagogizacji rodziców;
- imprez organizowanych na terenie szkoły;
- imprez charytatywnych.

Formy pracy:

- oddziaływanie werbalne (rozmowy, pogadanki, wykład);

- dyskusje tematyczne (dzielenie się doświadczeniami), wskazanie postaw (wzorców) pozytywnych;
- zajęcia grupowe, zespołowe.

VIII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.
- 6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie przez Zespół do spraw ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu będzie opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac Zespołu zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Ostrowie Lubelskim na rok szkolny 2021/2022 został uchwalony przez Radę Rodziców przy Szkole Podstawowej w Ostrowie Lubelskim w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Ostrowie Lubelskim.